

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพพนักงานขับรถโดยสารสาธารณะ
เพื่อการท่องเที่ยว (รถทัวร์)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนา
ฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดมาตรฐานฝีมือ
แรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพพนักงานขับรถโดยสารสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว (รถทัวร์) โดยความ
เห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้ สาขาอาชีพพนักงานขับรถโดยสารสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว
(รถทัวร์) หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการบังคับควบคุมรถโดยสารสาธารณะเพื่อการ
ท่องเที่ยว (รถทัวร์) (รถโดยสารประจำทาง และรถโดยสารไม่ประจำทาง) ให้สามารถทำงานได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย ตลอดจนทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ของงาน เช่น การบริการ วิธีการ
คนเข้าเมือง ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยว ระบบโลจิสติกส์ การประกันภัย รวมถึงการซ่อม
บำรุงรถยนต์ในเบื้องต้นได้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตกำหนดไว้ หรือสูงกว่า

ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพพนักงานขับรถโดยสารสาธารณะ
เพื่อการท่องเที่ยว (รถทัวร์) แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ

๒.๑ ระดับ ๑ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการบังคับควบคุม
รถโดยสารสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว (รถทัวร์) ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ
ปลอดภัย ตลอดจนการทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ของงาน เช่น การบริการ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน
รวมถึงการซ่อมบำรุงรถยนต์ในเบื้องต้นได้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตกำหนดไว้

๒.๒ ระดับ ๒ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการบังคับควบคุม
รถโดยสารสาธารณะในต่างประเทศให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย ตลอดจน
ทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ของงาน เช่น การบริการ ด้านศุลกากร วิธีการคนเข้าเมือง ภาษาอังกฤษ
เกี่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยว ระบบโลจิสติกส์ การประกันภัย ป้ายจราจรสากล รวมถึงการซ่อมบำรุง
รถยนต์ในเบื้องต้นได้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตกำหนดไว้ หรือสูงกว่า

ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัด ความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพพนักงานขับรถโดยสารสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว (รถทัวร์) ให้เป็นดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

๓.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน

(๑) ข้อควรระวัง และการป้องกันอุบัติเหตุ

(๒) สัญลักษณ์ของความปลอดภัย

(๓) สัญลักษณ์ป้ายเตือนต่าง ๆ ในรถโดยสาร

(๔) การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

(๕) การใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับงาน

(๖) การจัดเก็บ และกำจัดน้ำมันเชื้อเพลิง และผลิตภัณฑ์หล่อลื่น

(๗) การจัดเก็บ และกำจัดชิ้นส่วนที่เหลือจากการบริการรถโดยสาร

(๘) การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทาง

รถโดยสาร

๓.๑.๒ คณิตศาสตร์ช่าง

การบวก ลบ คูณ หาร เลขจำนวนเต็ม

๓.๑.๓ น้ำมันเชื้อเพลิง และสารหล่อลื่น

(๑) การอ่านสัญลักษณ์ แสดงชนิดของเชื้อเพลิง และสารหล่อลื่น

(๒) การเลือกใช้สารหล่อลื่นให้ถูกต้องตามระบบของรถโดยสาร

(๓) การเลือกใช้ภาชนะให้เหมาะสมกับสารหล่อลื่น

๓.๑.๔ การใช้หนังสือคู่มือ และเครื่องมือในการบำรุงรักษารถโดยสาร

(๑) ความหมายของภาพ หรือสัญลักษณ์ที่แสดงไว้ในหนังสือคู่มือ

(๒) การเลือกใช้เครื่องมือได้เหมาะสม หรือใกล้เคียงกับหนังสือ

คู่มือที่กำหนด

(๓) การใช้ตารางการบำรุงรักษารถโดยสาร

๓.๑.๕ โครงสร้างรถยนต์เบื้องต้น

- (๑) ชนิด และการทำงานของรถยนต์
- (๒) ชิ้นส่วนประกอบหลักของรถยนต์
- (๓) ระบบกรองอากาศ
- (๔) ระบบหล่อเย็น
- (๕) ระบบเชื้อเพลิง
- (๖) ระบบหล่อลื่น

๓.๑.๖ ระบบเบรก

- (๑) การทำงานของระบบไฮดรอลิก และระบบลม
- (๒) ส่วนประกอบที่สำคัญในระบบไฮดรอลิก และระบบลมที่ติดตั้ง
- (๓) การตรวจสอบ และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของระบบไฮดรอลิก
- (๔) ระยะเวลาในการบริการไส้กรองระบบไฮดรอลิก และระบบลม

ในรถโดยสาร

และระบบลม

๓.๑.๗ มาตรวัด และระบบสัญญาณเตือนในรถโดยสาร

- (๑) ลักษณะของมาตรวัดที่ติดตั้งในรถโดยสาร
- (๒) การอ่านมาตรวัด และการแปลความหมาย
- (๓) การเตือนของระบบที่เกี่ยวข้องกับความดัน
- (๔) การปฏิบัติเมื่อมีสัญญาณเตือนของระบบความดัน

๓.๑.๘ การใช้งาน และการบำรุงรักษารถโดยสาร

- (๑) การตรวจสอบก่อนติดเครื่องยนต์
- (๒) วิธีการติดเครื่องยนต์
- (๓) การตรวจสอบหลังการติดเครื่องยนต์
- (๔) วิธีการดับเครื่องยนต์
- (๕) การตรวจสอบหลังการดับเครื่องยนต์
- (๖) พนักงานขับรถได้ตรวจสอบผลการตรวจรถจากฝ่ายซ่อมบำรุง
- (๗) การใช้คันบังคับต่าง ๆ เพื่อควบคุมรถโดยสาร

ทุกครั้งตามกำหนด

๓.๑.๕ วิธีการขั้บรตโดยสธารและการจัดเก็บกระเป้า

- (๑) มารยาท จรรยาบรรณในการขั้บรตโดยสธาร
- (๒) วิธีการขั้บรตยนต์ในทางเลียว
- (๓) วิธีการขั้บรตทางชั้น
- (๔) วิธีการขั้บรตยนต์ในทางแยก
- (๕) วิธีการจัดการเคลื่อนย้าย และจัดเก็บกระเป้า เข้า - ออก

๓.๑.๑๐ กฎหมายจราจร และเครื่องหมายจราจร

- (๑) เครื่องหมายจราจร
- (๒) กฎหมายจราจร
- (๓) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

๓.๑.๑๑ ระบบไฟฟ้า

- (๑) สัญลักษณ์เกี่ยวกับระบบไฟสว่างเบื้องต้น
- (๒) สัญลักษณ์ทางไฟฟ้าเบื้องต้น
- (๓) มาตรฐาน และสัญญาณเตือน
- (๔) บำรุงรักษาระบบไฟฟ้า

๓.๑.๑๒ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

- (๑) การต้อนรับ และการให้บริการ
- (๒) สามารถบอกเส้นทาง จุดพัก จุดบริการ ระยะเวลาในการเดินทาง
- (๓) เชิญชวนกลับมาใช้บริการ

๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน

ดั่งต่อไปนี้

๓.๒.๑ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

- (๑) ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยส่วนบุคคล และการใช้อุปกรณ์ป้องกัน
- (๒) ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยในการใช้งานรถโดยสธารตลอดการใช้งาน
- (๓) ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับการใช้เครื่องมือในการบำรุงรักษา

รถโดยสธาร

ที่ต้องทิ้ง

ผู้โดยสาร

ได้ถูกต้อง

น้ำมันไฮดรอลิก และระบบลมได้ถูกต้อง

และการบำรุงรักษาได้ถูกต้อง และเหมาะสม

ตามหนังสือคู่มือการใช้ การบำรุงรักษาได้ถูกต้อง และเหมาะสม

(๔) ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับการจัดเก็บเชื้อเพลิง และสารหล่อลื่น

(๕) ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับการจัดเก็บ และกำจัดเศษวัสดุ

(๖) ปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุได้ และการช่วยเหลือ

(๗) แสดงวิธีการป้องกันอัคคีภัยได้

๓.๒.๒ เชื้อเพลิง และสารหล่อลื่น

(๑) อ่านสัญลักษณ์สำหรับแสดงความหมายของผลิตภัณฑ์หล่อลื่น

(๒) เลือกใช้ และเติมเชื้อเพลิงได้อย่างถูกต้อง

(๓) ตรวจสอบ เติมน้ำมันเครื่อง น้ำมันเกียร์

๓.๒.๓ การใช้หนังสือคู่มือ และเครื่องมือในการบำรุงรักษาโดยสาร

(๑) แปลความหมายของภาพที่แสดงไว้ในหนังสือคู่มือการใช้

(๒) ใช้เครื่องมือในการบำรุงรักษาตามขั้นตอน หรือรูปที่แสดงไว้

๓.๒.๔ การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ในส่วนของระบบระบายความร้อน

(๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบระบายความร้อนได้

(๒) ตรวจสอบระดับน้ำหล่อเย็นได้

(๓) ตรวจสอบฝาหม้อน้ำ และสภาพทั่วไปของหม้อน้ำได้

(๔) ตรวจสอบสภาพสายพานพัดลม และปั๊มน้ำได้

(๕) เติมน้ำหล่อเย็นได้อย่างถูกต้อง

๓.๒.๕ การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ในส่วนของระบบหล่อลื่น

(๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบหล่อลื่นได้

(๒) ตรวจสอบระดับน้ำมันเครื่องได้

(๓) เลือกใช้น้ำมันเครื่องได้ถูกต้อง และเหมาะสม

- ๓.๒.๖ การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ในส่วนองระบบกรองอากาศ
- (๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบกรองอากาศได้
  - (๒) ตรวจสอบสภาพกรองอากาศ และทำความสะอาดได้ถูกวิธี
  - (๓) ติดตั้งกรองอากาศได้ถูกต้อง
- ๓.๒.๗ การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ในส่วนองระบบเชื้อเพลิง
- (๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบเชื้อเพลิงได้
  - (๒) ไล่ลมในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้
- ๓.๒.๘ การบำรุงรักษาชิ้นส่วนในระบบไฮดรอลิก
- (๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบไฮดรอลิก
  - (๒) ตรวจสอบระดับน้ำมันระดับไฮดรอลิกได้
  - (๓) เลือกใช้น้ำมันไฮดรอลิกได้ถูกต้อง
- ๓.๒.๙ การบริการ และการบำรุงรักษารถโดยสารตามเวลา หรือระยะทาง
- (๑) ใช้ตารางหาล้อสิ้น และบำรุงรักษาได้ถูกต้อง
  - (๒) ใช้เครื่องมือประจำรถยนต์ในการบริการได้เหมาะสม
  - (๓) ตรวจสอบสภาพการทำงานทั่วไปของรถโดยสารได้
  - (๔) ใช้คันบังคับ และอุปกรณ์ควบคุมรถโดยสารได้ถูกต้อง
  - (๕) อ่านค่าของมาตรวัด และสัญญาณเตือนของรถโดยสารได้ถูกต้อง
- ๓.๒.๑๐ กฎหมายจราจร และเครื่องหมายจราจรต่าง ๆ
- ปฏิบัติงานในการขับรถโดยสารได้ถูกต้องตามกฎหมายจราจร และเครื่องหมายจราจร
- ๓.๒.๑๑ ระบบไฟฟ้า
- (๑) การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบไฟแสงสว่างเบื้องต้นได้
  - (๒) การต่อสายแบบง่ายได้
  - (๓) การเปลี่ยนหลอดไฟได้
  - (๔) การตรวจสอบระบบไฟ
- ๓.๒.๑๒ วิธีการขับรถโดยสารและการจัดเก็บกระเป๋า
- (๑) วิธีการขับรถโดยสารในทางเลียว หรือทางแยก

- (๒) วิธีการขับรถทางขึ้น
- (๓) วิธีการขับรถโดยสารในการหยุด และออกตัวรถ
- (๔) วิธีการขับรถโดยสารในขณะถอยหลัง
- (๕) วิธีการขับรถโดยสารเข้าจอด
- (๖) วิธีการจัดการเคลื่อนย้าย และจัดเก็บกระเป๋า เข้า - ออก

๓.๒.๑๓ การใช้งานอุปกรณ์ประจำรถโดยสาร

- (๑) เครื่องเสียง เช่น ไมค์ และทีวี
- (๒) เครื่องเล่น เช่น วิทยุ หรือวีซีดี

๓.๓ ทักษะ ทักษะประกอบด้วยการปฏิบัติงาน การตรงต่อเวลา การรักษาวินัย มีความซื่อสัตย์ และประหยัด

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๒ ได้แก่

๓.๔ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน

- (๑) ข้อควรระวัง และการป้องกันอุบัติเหตุ
- (๒) สัญลักษณ์ของความปลอดภัย
- (๓) สัญลักษณ์ป้ายเตือนต่าง ๆ ในรถโดยสาร

๓.๔.๒ การวิเคราะห์ปัญหาเครื่องยนต์เบื้องต้น

- (๑) ระบบกรองอากาศ
- (๒) ระบบหล่อเย็น
- (๓) ระบบเชื้อเพลิง
- (๔) ระบบหล่อลื่น

๓.๔.๓ การวิเคราะห์ปัญหาระบบเบรก

- (๑) การวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของระบบไฮดรอลิก

และระบบลม

- (๒) ส่วนประกอบที่สำคัญในระบบไฮดรอลิก และระบบลมที่ติดตั้ง

ในรถโดยสาร

- (๓) การวิเคราะห์ระยะเวลาในการบริการไส้กรองระบบไฮดรอลิก

และระบบลม

๓.๔.๔ กฎหมาย และเครื่องหมายจราจรสากล

- (๑) ความรู้ ความเข้าใจ สัญญาณมือ เครื่องหมายต่าง ๆ
- (๒) กฎหมายจราจร และการแปลความหมายป้ายเตือนต่าง ๆ
- (๓) ป้ายจราจรสากล

๓.๔.๕ การวิเคราะห์ระบบไฟฟ้า

- (๑) บำรุงรักษาระบบไฟฟ้า
- (๒) การวิเคราะห์มาตรการวัด และสัญญาณเตือน

๓.๔.๖ ระบบโลจิสติกส์

ระบบการทำงาน การขนส่ง การลำเลียง การจัดเก็บ

๓.๔.๗ ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว

- (๑) การสื่อสารเกี่ยวกับเส้นทางในการเดินทาง
- (๒) การสื่อสารเกี่ยวกับที่พัก ค่าโดยสาร
- (๓) การสื่อสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว

๓.๔.๘ การประกันภัย

- (๑) การประกันภัยเกี่ยวกับรถยนต์ รถโดยสารและบุคคล
- (๒) การประกันอุบัติเหตุ

๓.๔.๙ วิธีการวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นระบบรองรับน้ำหนัก

- (๑) การแก้ไขปัญหาของล้อและยาง
- (๒) การวิเคราะห์สภาพล้อและยาง

๓.๕ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน

ดังต่อไปนี้

๓.๕.๑ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

- (๑) ประชุมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุได้
- (๒) ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการใช้งานรถโดยสารตลอดการใช้งาน
- (๓) ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับการใช้เครื่องมือในการบำรุงรักษา

รถโดยสาร

- (๔) แสดงวิธีการป้องกันอัคคีภัยได้

- ๓.๕.๒ การใช้หนังสือคู่มือฉบับภาษาอังกฤษ
- (๑) แปลความหมายของภาพที่แสดงไว้ในหนังสือคู่มือการใช้ และการบำรุงรักษาได้ถูกต้อง
- (๒) การใช้เครื่องมือในการบำรุงรักษาตามขั้นตอน หรือรูปที่แสดงไว้ตามหนังสือคู่มือการใช้ การบำรุงรักษาได้ถูกต้อง และเหมาะสม
- ๓.๕.๓ การวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของระบบหล่อลื่น
- (๑) การแก้ปัญหของระบบหล่อลื่นได้
- (๒) การวิเคราะห์และเลือกใช้น้ำมันเครื่องได้ถูกต้องและเหมาะสม
- ๓.๕.๔ การวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของระบบกรองอากาศ
- (๑) การแก้ปัญหของระบบกรองอากาศได้
- (๒) การแก้ปัญหสภาพของอากาศ และทำความสะอาดได้ถูกวิธี
- ๓.๕.๕ การวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของระบบเชื้อเพลิง
- (๑) การแก้ปัญหของระบบเชื้อเพลิงได้
- (๒) การวิเคราะห์ไล่ลมในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้
- ๓.๕.๖ การวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นระบบไฮดรอลิก
- (๑) การแก้ปัญหของระบบไฮดรอลิก
- (๒) การวิเคราะห์เลือกใช้น้ำมันไฮดรอลิกได้ถูกต้อง
- ๓.๕.๗ การวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นระบบรองรับน้ำหนัก
- (๑) การแก้ปัญหของล้อและยาง
- (๒) การวิเคราะห์สภาพล้อและยาง
- ๓.๖ การทดสอบอื่น ๆ (ถ้ามี)
- ๓.๖.๑ ด้านบุคลากร
- ๓.๖.๒ วิธีการคนเข้าเมือง
- ๓.๗ ทักษะ ทักษะประกอบด้วย แนวความคิดในเรื่องการพัฒนาความรู้ วิเคราะห์งาน สามารถตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และให้คำแนะนำแก่ผู้ได้บังคับบัญชา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

สมชาย ชุ่มรัตน์

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน